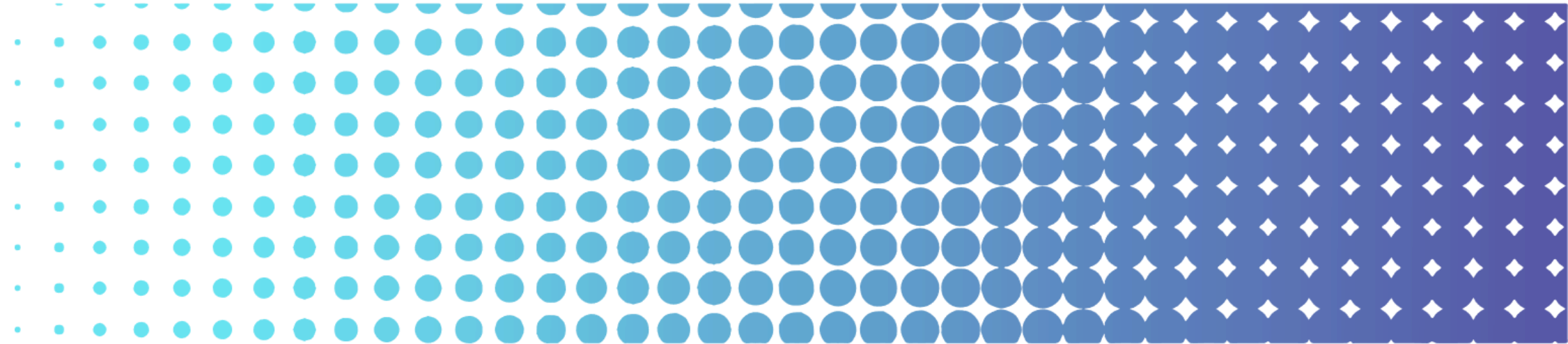

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Starea eticii în administrația publică

*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

„Raportul anual în domeniul eticii realizat de ANFP.

Date statistice publicate în raportul anual 2023 în domeniul eticii.

Instrumente realizate de ANFP în sprijinul consilierilor de etică.

**Sondaj pentru evaluarea implementării cadrului legal existent și
formularea propunerilor de modificare sau completare a cadrului legal.”**

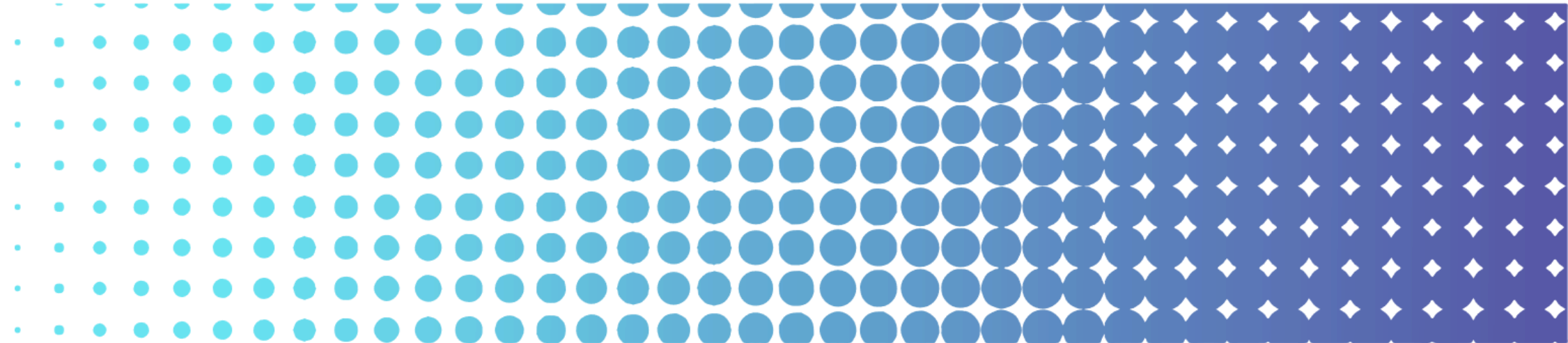

*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Raportul anual în domeniul eticii realizat de ANFP

- ❑ Modul în care sunt respectate principiile, normele de conduită și îndatoririle funcționarilor publici se reflectă în **raportul** pe care Agenția îl elaborează anual și îl publică pe site, având la bază informații transmise de către consilierii de etică, potrivit OPANFP nr. 26/2022, **privind implementarea principiilor și normelor de conduită a funcționarilor publici** (Anexa nr. 1) și **implementarea procedurilor administrativ – disciplinare aplicabile funcționarilor publici** (Anexa nr. 2).
- ❑ Colectarea informațiilor se realizează **în perioada 01.01 – 25.02 a fiecărui an**, pentru anul anterior raportării, **în format online**, prin aplicația informatică administrată de ANFP. Agenția prezintă în cuprinsul raportului anual și **lista instituțiilor și autorităților publice care nu au transmis informațiile**.
- ❑ Raportul anual reprezintă un **instrument de monitorizare care are drept scop creșterea calității serviciului public**. Prin rapoartele publicate pe site, Agenția Națională a Funcționarilor Publici urmărește să informeze funcționarii publici, beneficiarii serviciilor publice și alte persoane interesate, cu privire la respectarea obligațiilor și a normelor de conduită în exercitarea funcțiilor publice.
- ❑ Pentru ca raportul anual realizat de ANFP în domeniul eticii să fie reprezentativ din perspectiva ratei de răspuns și a distribuției răspunsurilor în profil instituțional este necesară **respectarea de către consilierii de etică a termenului și a formatelor de raportare**.

*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Date statistice publicate în raportul anual 2023 în domeniul eticii

Analiza procesului de raportare pentru anul 2023

- Câte autorități și instituții publice au raportat informațiile pentru anul 2023 din totalul de **4.384 autorități și instituții** publice aflate în baza de date a ANFP la 31.12.2023?

ANEXA 1
grad de respondență
= **36,5%**
(**1.598** instituții publice
respondente)

ANEXA 2
grad de respondență
= **34,2%**
(**1.501** instituții publice
respondente)

- Câți funcționari publici erau încadrați în autoritățile și instituțiile publice respondente din totalul de **139.701 funcționari publici** aflați în baza de date a ANFP la data de 31.12.2023?

ANEXA 1
grad de acoperire
= **80,5%**
(**112.482** funcționari publici
încadrați)

ANEXA 2
grad de acoperire
= **74,8%**
(**104.487** funcționari publici
încadrați)

*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Date cu privire la consilierea etică a funcționarilor publici pentru anul 2023

- ✓ **592 ședințe de consiliere etică** a funcționarilor publici
- ✓ 303 solicitări scrise de consiliere etică la inițiativa consilierului de etică
- ✓ 97 solicitări de consiliere etică adresate de funcționari publici

Obiectul principal al consilierii etice a vizat:

**NORMA DE
CONDUITĂ**
*conduita în relația
cu cetățenii*

PRINCIPIU
*imparțialitatea și
independența*

ÎNDATORIRE
*îndeplinirea
atribuțiilor de
serviciu*

Practici instituționale semnalate care au condus la încălcarea normelor/standardelor de conduită a funcționarilor publici în anul 2023:

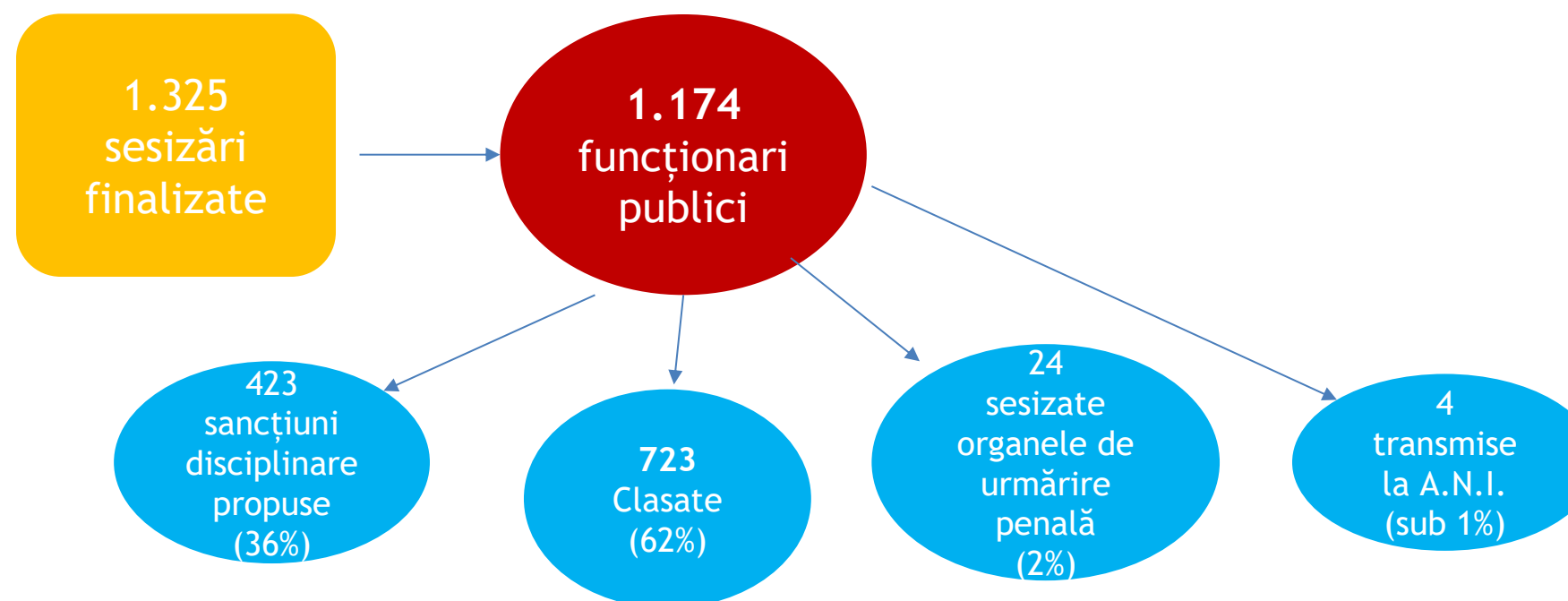
- ✓ Fișe de post supraîncărcate cauzate de deficitul de personal;
- ✓ Lipsa obiectivității în evaluarea funcționarilor publici;
- ✓ Neacordarea sprijinului de către superiorul ierarhic al consilierului de etică pentru desfășurarea activităților specifice calității de consilier de etică;
- ✓ Hărțuirea la locul de muncă a personalului din subordine de către personalul de conducere;
- ✓ Gestionarea documentelor clasificate și accesul la informații confidențiale.

**Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București**

Mod de soluționare a sesizărilor adresate comisiei de disciplină pentru anul 2023

Concluzia: 93 sancțiuni disciplinare propuse de comisia de disciplină **neaplicate** de către persoanele care au competența legală de aplicare

Motivele neaplicării sancțiunilor disciplinare propuse de comisia de disciplină sau aplicării unor sancțiuni mai ușoare:

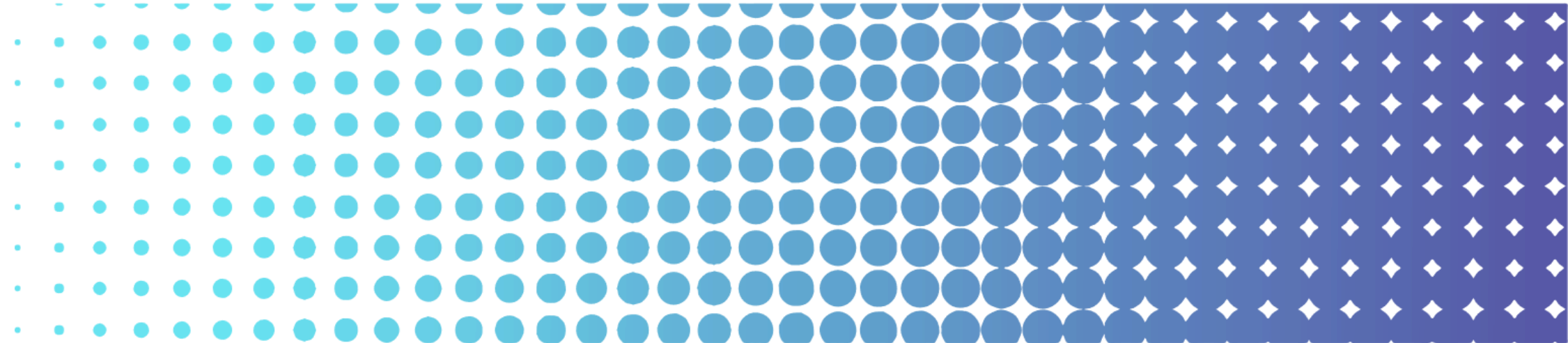
- gravitatea scăzută a faptelor a condus la aplicarea unei sancțiuni mai ușoare;
- depășirea termenului legal de aplicare a sancțiunii disciplinare.

*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Planul de activități întreprinse în sprijinul consilierilor de etică 2023 - 2024

Urmare a activității de monitorizare a implementării legislației în domeniul eticii, ANFP a constatat că există dificultăți în a pune în aplicare activități specifice consilierilor de etică/practici neunitare privind activitatea de consiliere etică, astfel că a avut inițiativa de a elabora **materiale în sprijinul activității consilierilor de etică**:

- **broșura de prezentare a normelor de conduită a funcționarilor publici**, pornind de la normele legale din Codul administrativ, având în vedere că acestea nu sunt expres prevăzute, fiind cuprinse în îndatoririle funcționarilor publici;
- **chestionar care să fie adresat de către consilierii de etică beneficiarilor direcți ai activității autorității sau instituției publice**, ca instrument de culegere a informațiilor cu privire la respectarea normelor de conduită profesională de către funcționarii publici care asigură relația directă cu aceștia;
- **îndrumar privind modul de desfășurare a activității de consiliere etică**, ca instrument de sprijin a consilierilor de etică în desfășurarea acestei activități;
- **pliant cu informații extrase din raportul anual 2023** elaborat de către Agenție în urma colectării datelor transmise de către consilierii de etică în perioada de raportare a anului 2024 care să cuprindă principalele rezultate, precum și concluzii și recomandări;
- **în faza de proiect - model de analiză cu privire la modul de aplicare și respectare a principiilor și normelor de conduită de către funcționarii publici** prin care sunt identificate cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea funcționarilor publici din cadrul autorității sau instituției publice, în scopul realizării sesiunilor de informare a funcționarilor publici, respectiv semnalarea de proceduri și practici instituționale care conduc la încălcarea acestora.

Materialele sunt diseminate prin portalul de management și postate pe site-ul ANFP la secțiunea dedicată consilierilor de etică.

*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

- **Broșura de prezentare a normelor de conduită a funcționarilor publici**, pornind de la normele legale din Codul administrativ, având în vedere că acestea nu sunt expres prevăzute, fiind cuprinse în îndatoririle funcționarilor publici

 <https://online.fliphtml5.com/ezety/bzcd/>

**Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București**

AGENȚIA NAȚIONALĂ
A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

- **Îndrumar al activității de consiliere etică** ca instrument practic în care sunt prezentate etapele desfășurării acestei activități, principalele reguli, avantaje, limite ale consilierii etice

AGENȚIA NAȚIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Bd. Mircea Vodă, nr. 44
Tromșeni, sector 3
București, cod poștal 030669

tel: 0374 112 741
0374 112 714
Fax: 021 312 44 04
www.anfp.gov.ro

*Îndrumar privind activitatea de consiliere etică
a funcționarilor publici*

[Îndrumar privind activitatea de consiliere etică 17.06 \(fliphtml5.com\)](https://fliphtml5.com/17.06/)

**Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București**

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

- **Chestionar adresat cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității autorității/instituției publice**, instrument de culegere a informațiilor pentru consilierii de etică, conține 23 întrebări cu privire la respectarea normelor de conduită profesională de către funcționarii publici care asigură relația directă cu cetățenii și beneficiarii serviciului public, care poate fi utilizat ca model orientativ și adaptat specificului activității autorității sau instituției publice în care consilierii de etică își desfășoară activitatea.

[chestionar-etica-adresat-cetatenilor-si-beneficiarilor-directi-2024.pdf\(gov.ro\)](https://chestionar-etica-adresat-cetatenilor-si-beneficiarilor-directi-2024.pdf(gov.ro))

Chestionar
adresat cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității autorității/instituției publice

(ca instrument de culegere a informațiilor de către consilierii de etică,
cu privire la respectarea normelor de conduită profesională de către
funcționarii publici care asigură relația directă cu aceștia)

1. În ce măsură sunteți de acord cu afirmația că „administrația publică din România oferă un serviciu public de calitate”?

a) În foarte mare măsură
b) În mare măsură
c) În mică măsură
d) În foarte mică măsură

Dacă ați răspuns cu varianta prevăzută la lit. c) sau d), vă rugăm să argumentați:
.....

2. În ultimul an ați interacționat cu autoritatea/instituția publică

a) Foarte rar (cel mult 1 dată pe an)
b) Rar (2-3 ori pe an)
c) Periodic (aproximativ o dată la 3 luni)
d) Frecvent (aproximativ în fiecare lună)

3. Considerați că v-au fost respectate drepturile conferite de lege în relația cu
..... (numele autorității/instituției publice) ?

a) Da
b) Nu

Dacă ați răspuns cu varianta prevăzută la lit. b), vă rugăm să precizați care
drepturi considerați că v-au fost încălcate:
.....

4. Ce semnifică din punctul dvs. de vedere noțiunea de etică?

a) Morală
b) Corectitudine, respectare reguli
c) Birocrație
d) Reguli de conduită
e) Altele:.....

1

**Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București**

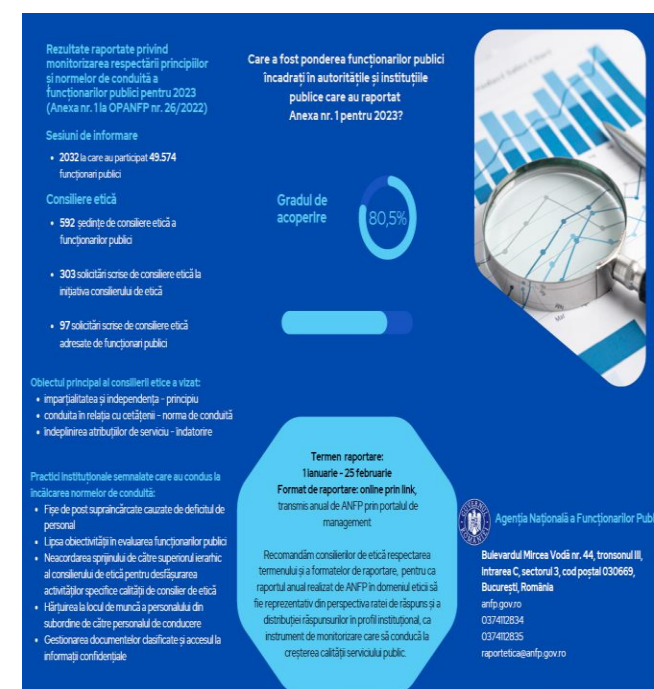

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

- **Pliantul – Raportare consilieri de etică 2024**, realizat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici, care prezintă principalele rezultate raportate de către consilierii de etică în anul 2024, în ce privește monitorizarea respectării principiilor și normelor de conduită a funcționarilor publici și implementării procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice în anul 2023, concluzii privind obiectul principal al consilierii etice, practici frecvent semnalate care au condus la încălcarea normelor de conduită, precum și recomandări cu privire la procesul de raportare

Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Obligații cu privire la revizuirea cadrului normativ privind consilierul de etică din Strategia Națională Anticorupție 2021 - 2025

➤ în sarcina Agenției Naționale a Funcționarilor Publici:

analiza necesității de consolidare a statutului consilierului de etică prin reglementarea ca funcție distinctă, fără cumularea cu atribuțiile de serviciu derulate în mod curent, cu considerarea modificării statutului temporar - fie în sensul permanentizării, fie în sensul majorării perioadei de 3 ani

Chestionarul de evaluare a implementării legislației specifice în domeniul eticii adresat consilierilor de etică

Scopul sondajului:

- analiza modului de implementare a legislației specifice în domeniul eticii
- identificarea principalelor dificultăți întâmpinate în exercitarea atribuțiilor specifice consilierului de etică
- identificarea unor opțiuni de reglementare care să contribuie la dezvoltarea rolului consilierului de etică.

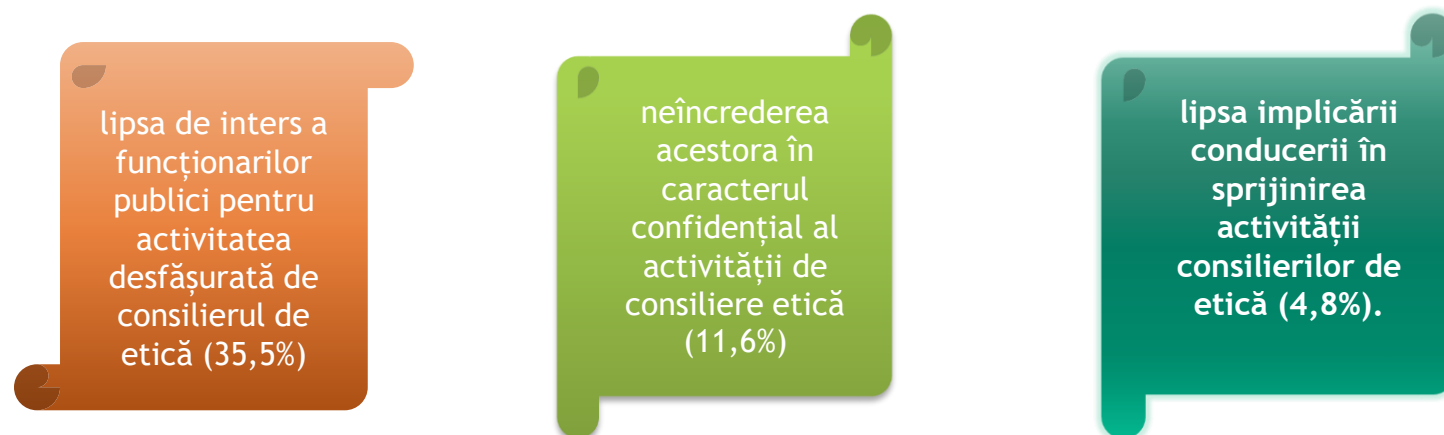
*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*

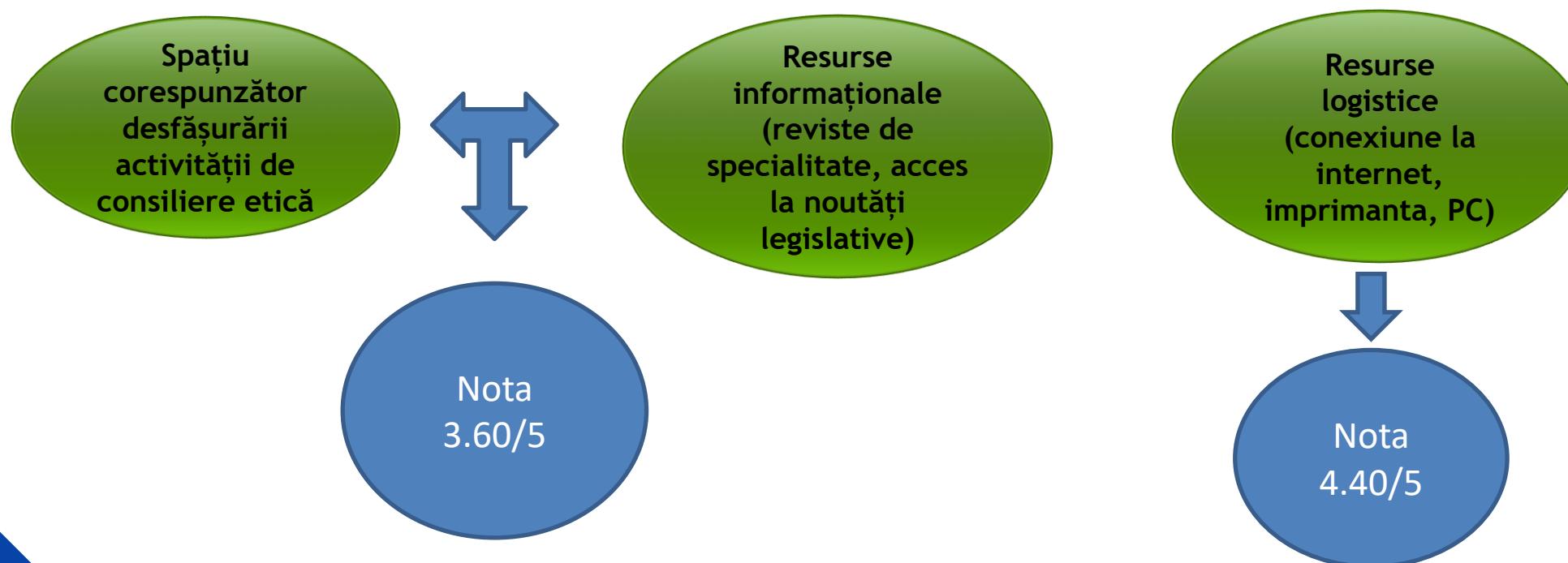
AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

❑ *Principalele dificultăți întâmpinate în îndeplinirea atribuțiilor de consilier de etică*

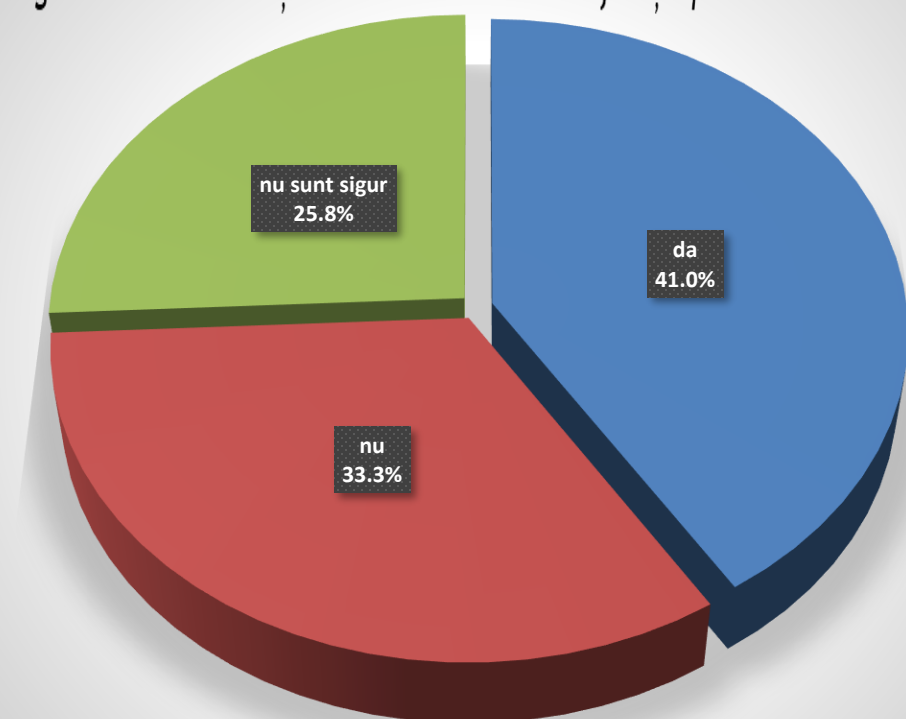
❑ *Respectarea obligațiilor conducătorilor de a pune la dispoziția consilierilor de etică (note scală 1-5):*

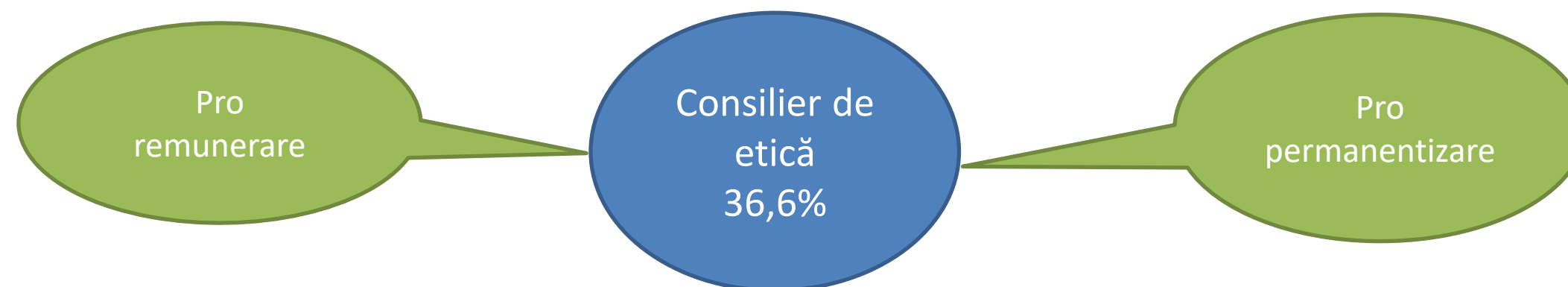
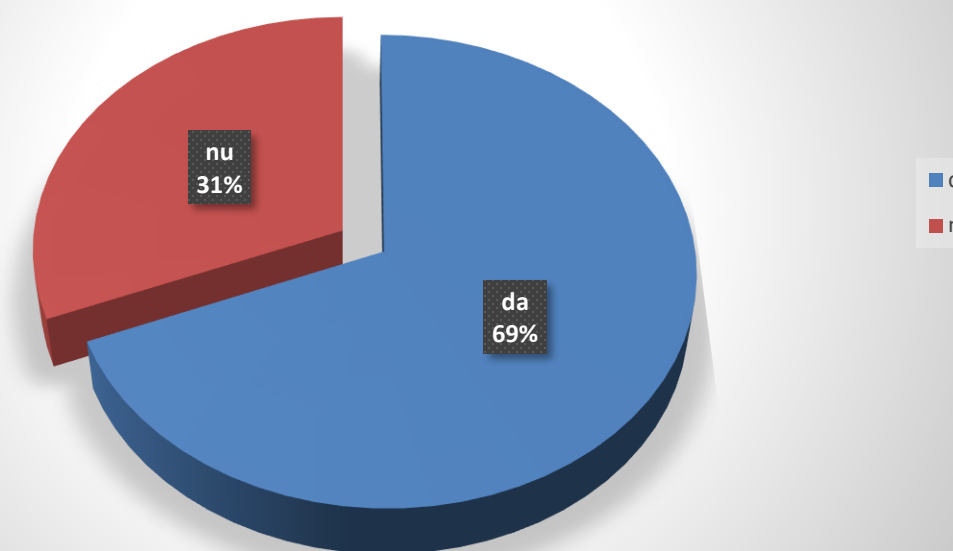

AGENȚIA NAȚIONALĂ
A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Reglementarea activității consilierului de etică ca funcție publică de sine stătătoare

Activitatea consilierului de etică remunerată suplimentar

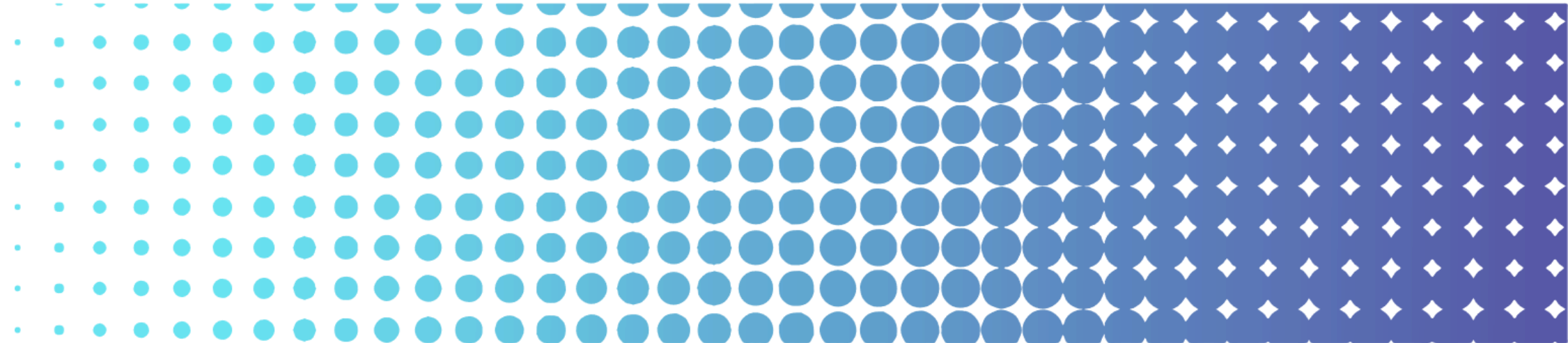

Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Măsuri de reformă privind consilierul de etică, propuse prin livrabilele furnizate în implementarea Jalonului 418 PNRR (1)

Realizarea unui studiu integrat și actualizat privind managementul resurselor umane și a măsurilor de intervenție pentru creșterea competențelor necesare îndeplinirii activităților manageriale și de resurse umane și întărirea rolului consilierului de etică - Studiu privind situația actuală a carierei funcționarilor publici din administrația publică, cu formularea de recomandări și întărirea rolului consilierului de etică:

- analiza necesității revizuirii cadrului normativ privind consilierul de etică în scopul consolidării statutului și mandatului acestuia – în sensul modificării statutului temporar - fie în sensul permanentizării, fie în sensul majorării perioadei de 3 ani;
- reglementării funcției de consilier de etică, ca funcție publică distinctă ori menținerea actualei reglementări, în care aceasta să reprezinte numai o calitate temporară a unui funcționar public care ocupă o funcție publică generală;
- extinderea rolului consilierului de etică prin raportarea la noi atribuții și competențe
- realizarea unei analize a nevoilor de instruire a consilierilor de etică;
- analiza modalităților prin care se poate asigura funcționarea unei rețele naționale a consilierilor de etică.

- [LIVRABIL 1.1 Studiu situatia actuala final 26.02.2024.pdf \(gov.ro\)](#)

*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Măsuri de reformă privind consilierul de etică, propuse prin livrabilele furnizate în implementarea Jalonului 418 PNRR (2)

Realizarea pachetului de intervenții publice în vederea creșterii prestigiului funcției publice

2.4 - Elaborarea propunerii privind **standardul de formare profesională al consilierilor de etică**

Standardul de formare a consilierului de etică poate fi abordat și din perspectiva formulării unor cerințe pentru educație și formare profesională specifică deținerii acestei calități, cu detalierea unor aspecte privind programa de pregătire teoretică și practică necesară formării profesionale a consilierului de etică, cu accent pe rolul său de prevenție, consiliere, raportare și analiză riscuri și vulnerabilități specifice precum și pe dezvoltarea abilităților și aptitudinilor specifice activității de consiliere etică, respectiv capacitate de comunicare, discreție, asertivitate, empatie;

Prestatorul va stabili:

- **scopul standardului** de formare;
- **principiile**;
- **conținutul standardului** de formare, având în vedere criteriile mai sus menționate,
- **structura și conținutul programului de formare a consilierului de etică**,
- **condiții necesare a fi îndeplinite** de formatorii și examinatorii implicați în procesul de formare/evaluare a procesului de formare a consilierilor de etică

Standardul de formare a consilierilor de etică poate avea următorul conținut:

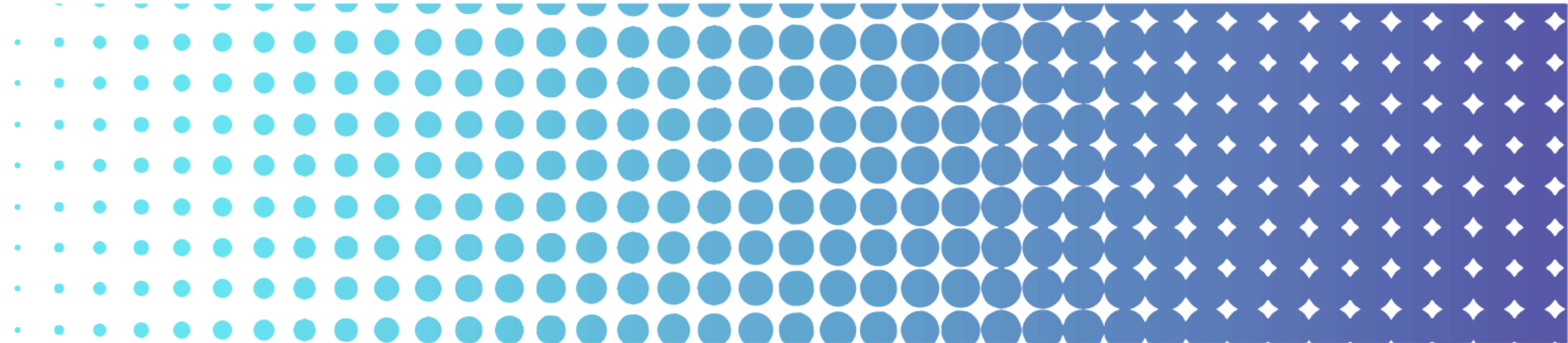
- a) **cerințe structurale** privind **programul de formare** a consilierilor de etică;
- b) **cerințe privind conținutul programului de formare** a consilierilor de etică;
- c) **prevederi referitoare la dotări și echipamente**;
- d) **cerințe** privind resursele umane cu atribuții în pregătirea consilierilor de etică, respectiv **formatori, examinatori**;
- e) **proceduri de înregistrare** a formatorilor, examinatorilor și experților.

*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*

AGENȚIA NAȚIONALĂ

A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Măsuri de reformă privind consilierul de etică, propuse prin livrabilele furnizate în implementarea Jalonului 418 PNRR (3)

2.5 - Propunere privind **competențele necesare îndeplinirii activității de consiliere etică** și identificarea modalităților adecvate de instruire aplicată pentru consilierii de etică pentru consolidarea competențelor de îndeplinire a activității de consiliere etică. Transpunerea modalităților adecvate de instruire aplicată identificate și diseminarea lor (prin elaborarea unui ghid și a unui tutorial)

Ghidul va avea minimum 30 de pagini și va cuprinde elementele enumerate mai jos, fără însă a se limita la acestea:

- **informații privind cadrul normativ** aplicabil;
- informații despre **metodele și instrumentele de lucru** aferente activității consilierilor de etică;
- **metode și instrumente pentru monitorizarea** aplicării normelor etice;
- **relaționări intra și inter-instituționale** în activitatea consilierilor de etică;
- modalități de **abordarea a unor excepții, situații unice**, complexe în cadrul activității de consiliere;
- informații privind **rolul și atribuțiile ANFP în domeniul eticii**;
- **tehnici și tactici de derulare a procesului de consiliere**;
- informații privind modalitatea de raportare;
- **exemple de spețe, studii de caz, bune practici** (inclusiv din mediul privat);
- **spețe practice** “dilematice”, în scopul facilitării aplicării corecte a prevederilor legale;
- prezentarea unor **situații gen Așa da/ Așa nu**; anexe.

Pe baza Ghidului pentru activitatea consilierilor de etică, se va realiza un **tutorial**.

Tutorialul va îmbrăca forma unui **videoclip**, în care **sunt prezentați pașii celor mai importante aspecte din activitatea consilierilor de etică**.

*Starea eticii în România 2024,
11 decembrie - București*